

מפגשים מסוכנים: בין אמנות מוסלמית לנוצרית באיטליה וסיציליה בימה"ב
Dangerous Encounters: between Christian and Islamic Arts in Medieval Italy
and Sicily

0821-6382-01

סמסטר ב', תשע"ד

ד"ר אריה קפיטייקין

שיעור בחירה

שעות קבלה של המרצה ומיקום: לפי תיאום בדוא"ל או טלפון

טלפון: 077-9100122

דוא"ל: levkapit@gmail.com

תיאור הקורס:

קירבה גיאופוליטית, קשרי לוחמה ומסחר, ואף נוכחות מוסלמית קבועה או ארעית באזור הפכו את איטליה וסיציליה לאזורי מגע ומפגש בין האמנות הנוצרית למוסלמית בטבורו של הים-תיכון. דרך יצירות וסוגיות נבחרות מימי הביניים המוקדמים, נבחן מי היו הפטרונים, הקהלים והמסרים של האמנות ההיברידית/ האקלקטית שנוצרה מתוך 'מפגשים מסוכנים' אלו.

Geopolitical proximity, interrelations of trade and war, as well as Muslim permanent or temporal presence in the region made Italy and the island of Sicily into areas of extensive contact and encounter between Christian and Islamic arts in the fulcrum of the Mediterranean. Who were the patrons, the audiences and the messages of the *hybrid / eclectic* art that arose from such 'dangerous encounters'? These questions shall be addressed through examining selected artworks and artistic issues.

דרישות הקורס:

נוכחות בשיעורים על פי תקנון הפקולטה. השתתפות בדיונים במהלך השיעור.
קריאת חובה של 3 מאמרים שיקבעו במהלך הקורס.

מטלת סיום הקורס:

בחינה מסכמת.

נושאי הקורס (נתון לשינויים):

1. איטליה כזירה רב-תרבותית בימי הביניים המוקדמים

Barbara Kreutz, *Before the Normans: Southern Italy in the Ninth & Tenth Centuries*, Philadelphia 1991, pp. xxiii-xxviii; 18-54, 150-158.

Tehmina Goskar, "Material Worlds: The Shared Cultures of Southern Italy and its Mediterranean Neighbours in the Tenth to Twelfth Centuries", *Al-Masaq: Islam and the Medieval Mediterranean* 23 (2011), pp. 189-204.

2. פיסול רומנסקי בדרום-איטליה ופורטביליות אסלאמית

Hoffman Eva, "Pathways of Portability: Islamic and Christian Interchange from the Tenth to the Twelfth Century", in *Late Antique and Medieval Art of the Mediterranean World*, ed. Eva Hoffmann, Malden, MA and Oxford 2007, pp. 317-349.

Tessa Garton, "Islamic Elements in Early Romanesque Sculpture in Apulia", *Art and Archaeology Research Papers* 4 (1973), pp. 100-116.

3. כנסיות ואדריכלות נוצרית-מוסלמית בדרום איטליה וסיציליה

Charles E. Nicklies, "Builders, Patrons, and Identity: The Domed Basilicas of Sicily and Calabria", *Gesta* 43 (2004), pp. 99-114.

4. האימאג' המלכותי הנורמני בין אסלאם לביזנטיון

Karen C. Britt, "Roger II of Sicily: Rex, Basileus, and Khalif? Identity, Politics, and Propaganda in the Cappella Palatina", *Mediterranean Studies* 16 (2007), pp. 21-45.

Graham A. Loud, *Roger II and the Making of the Kingdom of Sicily*, Manchester 2012, pp. 126-129.

5. זהב, פנינים ומשי: כתרים ומלבושי מלכות

Oleg Grabar, "The Experience of Islamic Art", in *The Experience of Islamic Art on the Margins of Islam*, ed. Irene G. Bierman, Reading, UK and Los Angeles 2005, pp. 30-48.

6. גן-עדן מוסלמי למלך נוצרי? : ארמונות ופארקים.

Jeremy Johns, "The Norman Kings of Sicily and the Fatimid Caliphate", *Anglo-Norman Studies* 5 (1993), pp. 133-159.

Karla Mallette, *The Kingdom of Sicily, 1100-1250: A Literary History*, Philadelphia 2005, pp. 139-144.

7. ציור אסלאמי-נוצרי בתקרות הקאפלה פלאטינה של פאלרמו

David Knipp, "Image, Presence, and Ambivalence. The Byzantine Tradition of the Painted Ceiling in the Cappella Palatina, Palermo", in *Visualisierungen von Herrschaft: frühmittelalterliche Residenzen: Gestalt und Zeremoniel: Internationales Kolloquium 3./4. Juni 2004 in Istanbul (Byzas 5)*, ed. Franz A. Bauer, Istanbul 2006, pp. 283-328.

8. אמנות המסחר?: דוכסות אמלפי ואמנותה

Jill Caskey, *Art and Patronage in the Medieval Mediterranean: Merchant Culture in the Region of Amalfi*, Cambridge, UK 2004, pp. 1-23, 116-189.

9. קסם המזרח וקולוניאליות ימית: ונציה ואדריכלות מוסלמית

Deborah Howard, "Venice as an Eastern City"; "Venice and the Mamluks", in *Venice and the Islamic World, 828-1797*, ed. Stefano Carboni, trans. Deke Dusinberre, New-York, New Haven and London 2007, pp. 58-89.

Deborah Howard, *Venice & the East: The Impact of the Islamic World on Venetian Architecture 1100-1500*, New Haven & London 2000, pp. 43-64; 151-162.

10. איזון עדין : ונציה ואמנות החפץ המוסלמי

Alicia Walker, "Meaningful Mingling: Classicizing Imagery and Islamicizing Script in a Byzantine Bowl", *The Art Bulletin* 90 (2008), pp. 32-53.

ביבליוגרפיה מורחבת:

History & Texts

Hubert Houben, *Roger II of Sicily: A Ruler between East and West*, Cambridge 2002.

Barbara Kreutz, *Before the Normans: Southern Italy in the Ninth & Tenth Centuries*, Philadelphia 1991.

Graham A. Loud, *Roger II and the Making of the Kingdom of Sicily*, Manchester 2012.

Karla Mallette, *The Kingdom of Sicily, 1100-1250: A Literary History*, Philadelphia 2005.

Alex Metcalfe, *The Muslims of Medieval Italy*, Edinburgh 2009.

Italian Encounter with Islam & Architecture & Sculpture,

Francesco Abbate, *Arte in Puglia dal medioevo al settecento : il medioevo*, Rome 2010.

Stefano Carboni, *Venice and the Islamic World, 828-1797*, trans. Deke Dusinberre, New-York, New Haven and London 2007.

Jill Caskey, *Art and Patronage in the Medieval Mediterranean: Merchant Culture in the Region of Amalfi*, Cambridge, UK 2004.

Giovanni Curatola, *Eredità dell'Islam: arte islamica in Italia* [Venezia, Palazzo Ducale, 30 ottobre 1993 - 30 aprile 1994], Milan 1993.

Francesco Gabrieli and Umberto Scerrato, *Gli arabi in Italia: Cultura, contatti e tradizioni*, Milano 1979 (**Available only in L. A. Mayer Islamic Art Museum, Jerusalem**).

Tessa Garton, *Early Romanesque Sculpture in Apulia*, London and New York 1984.

Deborah Howard, *Venice & the East: The Impact of the Islamic World on Venetian Architecture 1100-1500*, New Haven & London 2000.

Alex Metcalfe and Mariam Rosser-Owen (eds.), *Forgotten Connections? Medieval Material Culture and Exchange in the Central and Western Mediterranean*, *Al-Masaq: Islam and the Medieval Mediterranean* 25/1 (2013), Special Issue.

Museum with no Frontiers (MWMF), *Siculo-Norman Art: Islamic Culture in Medieval Sicily*, Vienna 2004.

Charles E. Nicklies, "Builders, Patrons, and Identity: The Domed Basilicas of Sicily and Calabria", *Gesta* 43 (2004), pp. 99-114.

Painting

Beat Brenk, *La Cappella Palatina a Palermo* (*Mirabilia Italiae* 17), vols. I.-II. *Saggi e Schede; Atlante Fotografico*, Modena, 2010.

Thomas Dittelbach, *Die Cappella Palatina in Palermo - Geschichte, Kunst, Funktionen. Forschungsergebnisse der Restaurierung* Hg. im Auftrag der Stiftung Würth, Künzelsau 2011.

Mirjam Gelfer-Jørgensen, *Medieval Islamic Symbolism and the Paintings in the Cefalù Cathedral*, trans. Caroline C. Henriksen, Leiden 1986.

Ernst J. Grube and Jeremy Johns, *The Painted Ceilings of the Cappella Palatina*, Genova and New-York 2005.

Lev Kapitaikin, "The Paintings of the Aisle-Ceilings of the Cappella Palatina, Palermo", *Römisches Jahrbuch der Bibliotheca Hertziana* 35 (2003-04), pp. 115-148.

Lev Kapitaikin, *The Twelfth-Century Paintings of the Ceilings of the Cappella Palatina, Palermo*, unpublished D. Phil Thesis, Oxford University, 2 vols., Oxford 2011.

Art of the Object

David Buckton et al, *The Treasury of San Marco, Venice* [The Metropolitan Museum of Art, *An Exhibition Organized by Olivetti's Cultural Relations Department*], trans. Jane Clarey, Milan 1984.

E-book available: <http://www.metmuseum.org/research/metpublications>

Eva R. Hoffman, "Pathways of Portability: Islamic and Christian Interchange from the Tenth through the Twelfth Century", *Art History* 24 (2001), pp. 17-50.

David Knipp (ed.), *Siculo-Arabic Ivories and Islamic Painting 1100-1300: Proceedings of the International Conference, Berlin, 6-8 July 2007*, Munich 2011.

Avinoam Shalem, *Islamic Portable Objects in the Medieval Church Treasuries of the Latin West [Ars faciendi. Beiträge und Studien zur Kunstgeschichte. Bd. 7]*, 2nd rev. ed., Frankfurt 1998.

Avinoam Shalem, *The Oliphant: Islamic Objects in Historical Context*, Leiden 2004.

Avinoam Shalem and Annette Hagedorn, *Facts and Artefacts: Art in the Islamic World: Festschrift for Jens Kröger on his 65th Birthday (Islamic history and civilization 68)*, Leiden and Boston, 2007.

Web Resources:

Basic terms in Islamic Art:

<http://www.islamic-art.org/Glossary/glossary.asp>

Archnet

The Main Website on Medieval & Modern Islamic Architecture: Images of buildings, Database of Islamic Buildings with Bibliographies and Academic Articles

<http://www.archnet.org>

Museum with No Frontiers (MWNF):

<http://www.museumwnf.org/>

Qantara (Bridge) - Islamic Art in the Mediterranean:

http://www.qantara-med.org/qantara4/public/show_carte.php?carte=carte-01&lang=en